

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแล
ผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของ

นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

Interactions of Experience in Elderly Club Activity Participation, Experience in
Caring for the Elderly, Living with the Elderly with Geriatric Competencies of
Nursing Students, Boromarajonani College of Nursing, Songkhla

กิตติพร เนาว์สุวรรณ¹, ปฐมามาต โชติบัณฑิต¹

Kittipom Nawsuwan¹, Patamamas Chotibun¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของ นักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ที่ ศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 216 คน ใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 46 ข้อ ผ่าน การตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติการวิเคราะห์ความ แปรปรวนแบบสามทาง

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=5.815$, $Sig=.017$) ดังนั้นควรจัดประสบการณ์ให้นักศึกษา พยาบาลจัดกิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุของวิทยาลัยและในชุมชน ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และกิจกรรมสโมสรนักศึกษา

คำสำคัญ: ประสบการณ์ การดูแลผู้สูงอายุ สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This descriptive research aimed to 1) compare geriatric competencies of nursing students, Boromarajonani College of Nursing, Songkhla according to their experience in participating in elderly club activities, experience in caring for the elderly and living with them, 2) to examine the interactions of experience in participating in elderly club activities, experience in caring for the elderly, living with the elderly with geriatric competencies of nursing students of Boromarajonani College of Nursing, Songkhla. The sample of the study was 216 nursing students enrolling in Bachelor of Nursing Science Program, academic year of 2016. The participants were selected through proportional stratified random sampling. The instrument used in the study was a questionnaire consisting of 46 items, that was tested for validity by experts. Its Index of Item Objectives Congruence (IOC) was 1.00 and its reliability test using Cronbach's coefficient was .97. The data were analyzed using frequency, percentage, and three-way ANOVA.

¹ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

¹ Boromarajonani College of Nursing, Songkhla

The results revealed that 1) nursing students who had different experience in participating in the elderly club activities and living with the elderly had significantly different geriatric competencies ($F=11.280$, $Sig=.001$; $F=4.990$, $Sig=.027$), while experience in caring for the elderly was not significantly different ($F=2.915$, $Sig=.089$) 2) The interactions of experience in participating in the elderly club activities, the experience in caring for the elderly and living with the elderly significantly and statistically affected geriatric competencies of the nursing students of Boromarajonani College of Nursing, Songkhla, .05 ($F=5.815$, $Sig=.017$). Therefore, the participants should be provided with practical experience in participating in the elderly club activities both in the college and communities.

Keywords: Experience, Caring for the Elderly, Geriatric Competencies, Nursing Students

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บรรจุบทบัญญัติหลักการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ หมวด 5 มาตรา 53 80 และ 84 มีสาระสำคัญเน้นสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ การออมเพื่อการดำรงชีพในยามชรา ทำให้ระบบบริการสุขภาพต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และระบบการจัดการทั้งมิติของการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพพยาบาลวิชาชีพจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความชำนาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ ทั้งในเรื่องของความรู้ความเข้าใจธรรมชาติทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยผสมผสานกับความรู้ทางทฤษฎีผู้สูงอายุ ซึ่งจะช่วยให้พยาบาลวิชาชีพสามารถประเมินปัญหาและตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้ถูกต้อง เหมาะสม (ศิริพันธุ์ สาสัตย์, 2549)

จากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีผู้สูงอายุที่สุขภาพไม่ดี จำนวน 9.2 ล้านคน โดยโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 41 โรคเบาหวาน ร้อยละ 10 โรคเข่าเสื่อมร้อยละ 9 และผู้พิการร้อยละ 6 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2559) ทำให้ระบบบริการสุขภาพต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และระบบการจัดการทั้งมิติของการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ ดังนั้นพยาบาลต้องมีความรู้ความชำนาญด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ ทั้งในเรื่องของความรู้ความเข้าใจธรรมชาติทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยผสมผสานกับความรู้ทางทฤษฎีผู้สูงอายุ (ศิริพันธุ์ สาสัตย์, ปรนอม รอดคำดี และเตือนใจ ภักดีพรหม, 2553) ตลอดจนมีสมรรถนะของพยาบาลในการดูแลผู้สูงอายุ ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพให้สู่สภาวะปกติ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีภาวะผู้นำ มีทักษะการตัดสินใจ และการประเมิน (Touhy & Jett, 2010)

นักศึกษาพยาบาลเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญในการดูแลผู้สูงอายุหลังสำเร็จการศึกษา การสอนให้นักศึกษาพยาบาลมีสมรรถนะที่ดีด้านผู้สูงอายุได้นั้น ต้องสอนให้นักศึกษารู้จักสังเกตอย่างรอบคอบโดยการประเมินภาวะสุขภาพแบบองค์รวมทั้งมิติของการทำหน้าที่ของร่างกายและมิติทางสังคมประเพณีวัฒนธรรมของผู้สูงอายุ ทั้งนี้ผู้สอนจำเป็นต้องใช้ของความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เทคโนโลยี และการปฏิบัติอย่างดีที่สุด เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ และเกิดความต้องการที่จะให้การดูแลผู้สูงอายุอย่างผู้เชี่ยวชาญ (วณิดา มงคลสินธุ์, 2557) สอดคล้องกับสมาคมวิทยาลัยพยาบาลแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of Colleges of Nursing [AACN], 2010) ได้กำหนดสมรรถนะระดับปริญญาตรีด้านการพยาบาลผู้สูงอายุโดยสาระสำคัญเน้นการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ การดูแลทั้งด้านร่างกายและจิตใจตลอดจนสิ่งแวดล้อม การประเมินปัญหาจากผู้สูงอายุ การใช้ทรัพยากรในชุมชนมาสร้างเครือข่ายในการแก้ปัญหาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ การใช้จริยธรรมเพื่อการตัดสินใจ การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ การบูรณาการระหว่างภาวะผู้นำและการสื่อสาร การดูแลโดยใช้ผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง และการใช้ทรัพยากรเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การสร้างประสบการณ์ให้นักศึกษาพยาบาลจึงมีความสำคัญต่อการเกิดสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุให้แก่นักศึกษาพยาบาลขณะเป็นนักศึกษา

การจัดประสบการณ์ตามทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Honey & Mumford (1992) จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งใน การช่วยให้นักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อการปฏิบัติจริง โดยทฤษฎีนี้เชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์มา จากประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 การได้รับประสบการณ์ (Having and Experience) เป็นการรับรู้ ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขั้นที่ 2 การทบทวนประสบการณ์ (Reviewing the Experience) โดยการวิเคราะห์ถึงความ เชื่อ ความรู้สึกและผลที่ได้รับจากประสบการณ์ ขั้นที่ 3 การสรุปรวบยอดจากประสบการณ์ (Concluding) เป็นการสรุป ให้เป็นหลักการ แนวคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ได้รับ และขั้นที่ 4 การวางแผนเพื่อปฏิบัติ (Planning) เป็นการนำมาปฏิบัติตามความต้องการหรือความถนัดของแต่ละบุคคล ดังนั้นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมร่วมกับ ผู้สูงอายุจะช่วยให้นักศึกษาสามารถดึงประสบการณ์มาใช้ในการดูแลผู้รับบริการ สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพร เนาว์สุวรรณ, เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และวิหวัศ ดิษยะศริน สัตยารักษ์ (2558) พบว่าการส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการ วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และปรับปรุง (PDCA) การส่งเสริมสะท้อนคิด การเรียนรู้จากตัวแบบที่ดี จะเป็นกลวิธีสำคัญใน การพัฒนาอัตรากำลังพยาบาลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ให้กับนักศึกษาพยาบาล

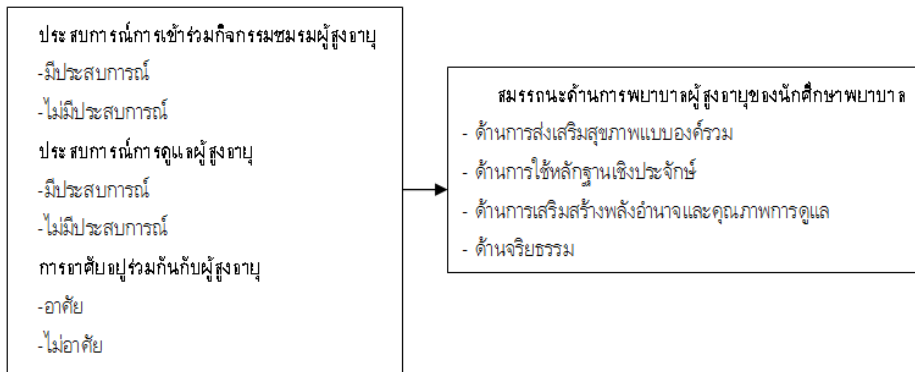
จากที่กล่าวมาจึงทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่า ความเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์ การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ ของนักศึกษาพยาบาลจะมีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา จึงได้ดำเนินงานวิจัยนี้ ทั้งนี้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้จะ เกิดผลดีต่อการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุแก่นักศึกษาพยาบาล อันก่อให้เกิดการมีสมรรถนะ การพยาบาลผู้สูงอายุตามวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และ การอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Honey & Mumford (1992) ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิด การทำงานของ Kolb โดยเชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์มาจากประสบการณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 การได้รับประสบการณ์ (Having and Experience) เป็นการรับรู้ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขั้นที่ 2 การทบทวน ประสบการณ์ (Reviewing the Experience) โดยการวิเคราะห์ถึงความเชื่อ ความรู้สึกและผลที่ได้รับจากประสบการณ์ ขั้นที่ 3 การสรุปรวบยอดจากประสบการณ์ (Concluding) เป็นการสรุปให้เป็นหลักการ แนวคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้โดยเชื่อมโยงกับ ประสบการณ์ที่ได้รับ และขั้นที่ 4 การวางแผนเพื่อปฏิบัติ (Planning) เป็นการนำมาปฏิบัติตามความต้องการหรือความถนัดของ แต่ละบุคคล สำหรับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ผู้วิจัย ใช้แนวคิดตามองค์ประกอบสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ของประไพพิศ สิงห์เสม, กิตติพร เนาว์สุวรรณ มาริสา สุวรรณราช และเนติยา แจ่มทิม (2559) ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม 2) สมรรถนะด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ 3) สมรรถนะด้านการ เสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล และ 4) สมรรถนะด้านจริยธรรม สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ทุกชั้นปี ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 468 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ทุกชั้นปี ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2559 โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 216 คน

สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วนไม่คงที่ (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับประชากรทั้งหมด จากการนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างหารด้วยประชากรทั้งหมด แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบมีระบบจากรหัสประจำนักศึกษแต่ละชั้นปี ทุก ๆ 2 คน โดยสุ่มเลือกเลขได้เลข 2 จึงได้นักศึกษาที่มีรหัสประจำตัว 2, 4, 6, 8, 10, 12,... ในแต่ละชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ของประไพพิศ สิงหเสม, กิตติพร เนาวสุวรรณ, มาริสา สุวรรณราช และเนติยา แจ่มทิม (2559) ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ รวม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ประกอบด้วย 4 ด้ าน ได้แก่ ด้ านการ ส่ง เสริม สุข ภาพ แบบ ของ ด้ าว ร่ว ม 14 ข้อ ด้ านการ ใช้ หลัก ฐาน เชน ิง ประ จัก ช์ 8 ข้อ ด้ านการ ส่ง เสริม สร ้าง อำน าจ และ คุณ ภาพ การ ดู แล 11 ข้อ และ ด้ าน จริ ยช รร ม 8 ข้อ รวม ทั้ง สั ้น 41 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5 ถึง 1 ตั้งแต่ปฏิบัติเป็นประจำ ถึงไม่เคยปฏิบัติเลย สำหรับเกณฑ์การประเมินระดับสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุใช้แนวคิดการแบ่งช่วงค่าเฉลี่ยของ ซูศรี วงศ์รัตน์ (2553) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายความว่า ต่ำบ่งชี้ความเป็นไปได้สู่การปฏิบัติที่น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายความว่า ต่ำบ่งชี้ความเป็นไปได้สู่การปฏิบัติที่น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า ต่ำบ่งชี้ความเป็นไปได้สู่การปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายความว่า ต่ำบ่งชี้ความเป็นไปได้สู่การปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายความว่า ต่ำบ่งชี้ความเป็นไปได้สู่การปฏิบัติมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ อาจารย์พยาบาล 2 คน และอาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิจัย 1 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ให้ถูกต้อง และความเหมาะสมต่อการนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีข้อคำถามบางข้อต้องแก้ไขปรับปรุงเล็กน้อยก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ค่า Index of Item-Objective Congruence (IOC) เท่ากับ 1.00

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยทำหน้าที่ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นัดแนะนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปี เพื่อฟังคำชี้แจงวัตถุประสงค์ และการพิทักษ์สิทธิแก่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบโดยใช้เวลา 15-20 นาที แล้วจึงเก็บแบบสอบถามกลับ ทั้งนี้ภายหลังกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA)

ทั้งนี้ก่อนที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA) ผู้วิจัยทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ประกอบด้วย การมีข้อมูลลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality) โดยพิจารณาจากกราฟ Normal Probability Plot พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะอยู่รอบ ๆ เส้นตรง ดังนั้นสรุปได้ว่า ลักษณะของข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2010)

จริยธรรมวิจัย

ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ได้หมายเลขรับรอง 2/2557 ลงวันที่ 10 มกราคม 2560

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 91.20 โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 31.48 มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ร้อยละ 87.96 มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ 75.00 และอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ร้อยละ 70.37 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	19	8.80
หญิง	197	91.20
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	60	27.78
ชั้นปีที่ 2	40	10.52
ชั้นปีที่ 3	48	22.22
ชั้นปีที่ 4	68	31.48
ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ		
มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ	190	87.96
ไม่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ	26	12.04
ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ		
มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ	162	75.00
ไม่มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ	54	25.00
การอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ		
อาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ	152	70.37
ไม่อาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ	64	29.63

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา

จากการศึกษาพบว่าในภาพรวมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา มีสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.59) (ตารางที่ 2) โดยนักศึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุมากที่สุด ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาลที่ไม่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ไม่มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และไม่อาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.60) สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ไม่มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ และเมื่อทดสอบปฏิสัมพันธ์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA) พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ

มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ($F=5.815, Sig=.017$)
 ดังตารางที่ 4 มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุต่ำสุด ($\bar{X}=3.62, S.D.=0.31$) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล
 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

ลำดับ	สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1	ด้านการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม	3.54	0.65	มาก
2	ด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	3.40	0.71	ปานกลาง
3	ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจและคุณภาพการดูแล	3.76	0.63	มาก
4	ด้านจริยธรรม	3.88	0.68	มาก
โดยภาพรวม		3.64	0.59	มาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
 พิจารณาตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกัน
 กับผู้สูงอายุ

ประสบการณ์การเข้าร่วม กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ	ประสบการณ์ การดูแลผู้สูงอายุ	การอาศัยอยู่รวมกันกับผู้ สูงอายุ	n	\bar{X}	S.D.
มีประสบการณ์	มีประสบการณ์	อาศัย	120	3.73	0.58
มีประสบการณ์	มีประสบการณ์	ไม่อาศัย	25	3.66	0.51
มีประสบการณ์	ไม่มีประสบการณ์	อาศัย	15	3.58	0.42
มีประสบการณ์	ไม่มีประสบการณ์	ไม่อาศัย	30	3.58	0.54
ไม่มีประสบการณ์	มีประสบการณ์	อาศัย	14	3.37	0.67
ไม่มีประสบการณ์	มีประสบการณ์	ไม่อาศัย	3	3.31	0.13
ไม่มีประสบการณ์	ไม่มีประสบการณ์	อาศัย	3	2.25	0.55
ไม่มีประสบการณ์	ไม่มีประสบการณ์	ไม่อาศัย	6	3.67	0.60

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัย
 พยาบาลบรมราชชนนี สงขลา โดยใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การ
 ดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ	3.600	1	3.600	11.280	.001
ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ	.930	1	.930	2.915	.089
การอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ	1.593	1	1.593	4.990	.027
ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ x ประสบการณ์การ ดูแลผู้สูงอายุ x การอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ	1.856	1	1.856	5.815	.017
ความคลาดเคลื่อน	66.383	208	.319		
รวม	2934.040	216			

Levene's Test of Equality of Error Variances $F=.913, Sig=.497$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=5.815$, $Sig=.017$) อธิบายได้ว่าทั้งประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลนั้น เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตั้งแต่การรับรู้ประสบการณ์ การทบทวนประสบการณ์ การสรุปประสบการณ์แล้นำประสบการณ์ที่เรียนรู้ไปเชื่อมโยงสู่การวางแผนการปฏิบัติ และปฏิบัติจนเกิดเป็นสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุ ภายใต้กระบวนการรับรู้ กระบวนการเรียนรู้ ความต้องการ ตลอดจนความถนัดของแต่ละบุคคล (Mobbs, 2003; เสาวภา วิชาติ, 2554) ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Honey & Mumford (1992) โดยเชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์มาจากประสบการณ์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 การได้รับประสบการณ์ (Having and Experience) เป็นการรับรู้ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ขั้นที่ 2 การทบทวนประสบการณ์ (Reviewing the Experience) โดยการวิเคราะห์ถึงความเชื่อ ความรู้สึกและผลที่ได้รับจากประสบการณ์ ขั้นที่ 3 การสรุปรวบยอดจากประสบการณ์ (Concluding) เป็นการสรุปให้เป็นหลักการ แนวคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ได้รับ และขั้นที่ 4 การวางแผนเพื่อปฏิบัติ (Planning) เป็นการนำมาปฏิบัติตามความต้องการหรือความถนัดของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับการศึกษาพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาพยาบาลให้เป็นผู้ดำเนินการสร้างเสริมกระบวนการพัฒนาสุขภาพแบบองค์รวมของผู้สูงอายุในชุมชน พบว่ากิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิดและสรุปบทเรียนเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจของชุมชน และกระบวนการในการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ การวิเคราะห์สถานการณ์จริงด้วยตนเอง การค้นพบการแก้ไขปัญหาและเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ การกำหนดผลลัพธ์และกิจกรรมร่วมกัน การจัดกิจกรรมเพิ่มศักยภาพแกนนำ การติดตามเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่อง การประชุมกลุ่ม ระดมสมอง การสะท้อนคิด จะช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีศักยภาพของการเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติกรพยาบาลขั้นสูงในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนรวม 9 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การจัดการการดูแล 2) ให้การดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน 3) ประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในชุมชน 4) เสริมสร้างพลังอำนาจและสอนแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5) ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพแก่ชุมชนและผู้สูงอายุ 6) เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง 7) สามารถตัดสินใจเชิงจริยธรรม 8) ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และ 9) ประเมินผลลัพธ์ ตลอดจนนักศึกษาสามารถประเมินภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ หรือผู้ป่วยสูงอายุต่อความเจ็บป่วยที่ซับซ้อนครอบคลุมทั้งสุขภาพกาย จิต สังคม จิตวิญญาณและความสามารถในการทำหน้าที่โดยใช้เครื่องมือประเมินสุขภาพแบบองค์รวม ประสานความร่วมมือกับชุมชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อการวางแผนการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาระบบการดูแลและระดมสมองพร้อมกับสร้างทีมการดูแลผู้สูงอายุ และวางแผนจัดระบบการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ รวมทั้งนักศึกษายังได้พัฒนาทักษะในการเสริมสร้างพลังอำนาจ การสอน การฝึก และการเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติ

จากการศึกษาของ จงรักษ์ สุภกิจเจริญ, ชดช้อย วัฒนะ, ปริญญา แรทอง และเสาวลักษณ์ คำของ (2560) พบว่า บัณฑิตและแรงจูงใจของนักศึกษาพยาบาล ในการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ณ ศูนย์พักพิงผู้ประสบภัยชั่วคราว มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) ได้แก่ บุคคลใกล้ชิดรอบข้าง ความเป็นวิชาชีพพยาบาล จิตวิญญาณความเป็นธรรมศาสตร์ ประสบการณ์เดิมในการทำกิจกรรมคณะ/มหาวิทยาลัย จิตสำนึกของตนเอง สำหรับบัณฑิตในแต่ละคน ซึ่งมาจากอุปนิสัย การอบรมเลี้ยงดู ความคิด ความเชื่อ จิตสำนึกและการรับรู้ ความสามารถของตน ร่วมกับปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น การมีตัวอย่างจากบุคคลที่เชื่อถือและไว้วางใจสัมพันธ์ภาพ ระหว่างเพื่อน การได้รับการปลูกฝังจากครู วัฒนธรรมองค์กร และวิชาชีพ เช่นเดียวกับการศึกษาของสุวิมลรัตน์ รอบรู้เจน (2559) ศึกษาบัณฑิตทำนายพฤติกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

ของผู้ดูแลผู้สูงอายุ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ระยะเวลาการดูแล ลักษณะความสัมพันธ์กับผู้สูงอายุ ได้แก่ คู่ชีวิต บุตร หลาน และญาติ เป็นต้น และการสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของผู้ดูแลจากครอบครัวตลอดจนการสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของผู้ดูแลจากบุคลากรทางการแพทย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของผู้ดูแลผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร ให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์จริงในชมรมผู้สูงอายุวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ จึงส่งผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปผล

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุมากที่สุด ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาลที่ไม่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ไม่มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และไม่อาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.60) สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ไม่มีประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุต่ำสุด ($\bar{X}=3.62$, S.D.=0.31) และเมื่อทดสอบปฏิสัมพันธ์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA) พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุ มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) ($F=5.815$, $Sig=.017$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหาร และกรรมการบริหารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ควรพิจารณาดำเนินการพัฒนาสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุอย่างเร่งด่วน โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลมีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาอยู่รวมกันกับผู้สูงอายุในกิจกรรมศึกษาวิชามุขมนสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 การส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในกิจกรรมสโมสรนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ตลอดจนศึกษาวิธีการพัฒนาสมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาล

รายการอ้างอิง

- กิตติพร เนาว์สุวรรณ, เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์และวิวัส ดิษยะคริน สัตยารักษ์. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้ อัตลักษณ์ของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 7(3), 59-73.
- จงรักษ์ ศุภกิจเจริญ, ชดช้อย วัฒนะ, ปริญา แรทอง และเสาวลักษณ์ คำทอง. (2560). ประสบการณ์การเรียนรู้ บัณฑิต และแรงจูงใจของนักศึกษา ในการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ณ ศูนย์พักพิงชั่วคราว มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต). วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 25(2), 302-315.

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์โปรดักส์.
- ประไพพิศ สิงหเสม, กิตติพร เนาว์สุวรรณ, มาริสา สุวรรณราช และเนติยา แจ่มทิม. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะด้าน
การพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. **วารสารเครือข่ายวิทยาลัย
พยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้**, 3(3), 15-34.
- วณิดา มงคลสินธุ์. (2557). การดูแลผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ: การเรียนการสอนพยาบาล. **วารสารกิจการุณย์**, 21(2), 7-17.
- สุวิมลรัตน์ รอบรู้เจน. (2559). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุของผู้ดูแลผู้สูงอายุ อำเภอวาริน- ชำราบ จังหวัด
อุบลราชธานี. **วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษา**, 17(2), 71-84.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). รูปแบบการเรียนของผู้เรียนในมุมมองของทฤษฎีการเรียนรู้แบบประสบการณ์. **วารสารนักบริหาร**,
31(1), 175-180.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2559). **ผู้สูงอายุไทยมีความดันโลหิตสูง ร้อยละ 41**. สืบค้นเมื่อ วันที่ 15
ตุลาคม 2559 จาก www.thaihealth.or.th.
- ศิริพันธุ์ สาสัตย์. (2549). **การพยาบาลผู้สูงอายุ ปัญหาที่พบบ่อยและแนวทางในการดูแล**. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พรีน จำกัด.
- ศิริพันธุ์ สาสัตย์, ประนอม รอดคำดี และเตือนใจ ภักดีพรหม. (2553). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพผู้ช่วยดูแลผู้สูง
อายุ. **วารสารสภาการพยาบาล**, 25(1): 38-52.
- Hair, F.J., Black, C.W., Babin, J.B., & Anderson, E.R. (2010). **Multivariate Data Analysis** (7th ed.). New Jersey:
Pearson Education.
- Honey, P., & Mumford, A. (1992). **The manual of learning styles** (2nd ed.). Maidenhead, UK: Peter Honey and
Alan Mumford.
- Mobbs, R. (2003). **Honey and Mumford Learning Styles**. Retrieved December, 10, 2015 from
<https://www.le.ac.uk/users/rjm1/etutor/resources/learningtheories/honeymumford.html>.
- The American Association of Colleges of Nursing. (2010). **Recommended Baccalaureate Competencies and
Curricular Guidelines for the Nursing Care of Older Adults A Supplement to The Essentials of
Baccalaureate Education for Professional Nursing Practice**. New York: New York University,
College of Nursing.
- Touhy, A. T., & Jett, F. K. (2010). **Ebersole and Hess' Gerontological Nursing Healthy Aging**. Missouri:
Mosby Elsevier.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis** (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.